

BIDRAG GULDSPADEN

"De journalister - verksamma i svenska medier - som genom engagerad och kunnig journalistik avslöjat eller skildrat väsentliga förhållanden som allmänheten förut inte kände till. Undersökningen skall vara ett originalarbete, självständigt genomfört"

Bidrag publicerade 1 jan-30 juni skall vara FGJ **tillhanda** 9 september, kl.17.00

Bidrag publicerade 1 juli-31 dec skall vara FGJ **tillhanda** 10 januari, kl. 17.00

För varje inlämnat bidrag tas det ut en avgift på 250 kronor. Detta betalas in senast samma dag som bidragen ska vara inlämnade till pg: 618 45 04 - 6 Döp betalningen med rubriken på det inlämnade bidraget. Om betalning inte kommer in till FGJ diskvalificeras bidraget.

VILKEN KLASS AVSER BIDRAGET?
Webbklassen.
DESSA PERSONER ANMÄLS: (DESSA BLIR DE NOMINERADE - DE SKALL HA GJORT EN BETYDANDE INSATS.) (Observera att för arbetsledare finns priset Gyllene dynamon)
<p>Vi hade önskat att alla som medverkat hade kunnat nomineras men eftersom grävet i fråga är ett omfattande lagarbete har vi känt oss tvungna att, av formella skäl, välja ut några av alla dem som utmärkt sig särskilt. Med det sagt är Flashback en samling individer och därför är det inte forumet i dess helhet som vi nominerar utan bara dem som varit involverade i just detta gräv.</p> <p>Redaktörerna för bloggen som har sammanställt information och gjort den tillgänglig för allmänheten (alias): Lodjuren, Radhusbiff</p> <p>Tre centrala grävare som sparat upp originalbilder (alias): mickepickepö, conter1 och hello</p> <p>Bildmontör som på ett pedagogiskt och lättöverskådligt sätt visar hur manipulationerna gått till (alias): legoboy</p> <p>Om det av formella skäl behövs en person som offentligt framträder har Jan Böhme gått med på att göra detta. Han är moderator i flera forum under användarnamnet "Hamilkar" och är moderator, det vill säga redaktör för grävet.</p>
FÖRUTOM OVANSTÄENDE DELTOG FÖLJANDE PERSONER: (DESSA BLIR EJ NOMINERADE)
<p>Några av alla de som utmärkt sig mest bland hundratals medverkande:</p> <p>Avslöjare, bildmonterare och bloggare: veyloon, JohnnyDungeon, blonko, twinkyo, puppetm, lifesarisk, crillecille, krukvaext, aasbonde, pixelBender, printerman, Snurren75, BigStream, dumlekola, linuspolinjen, crisscross, HerrRobot , A8, episcophagus, Discotraxx, Aztrill, crisscross, bergsturk, asker, SigmenFloyd, TheL, falr, Byline, system, rejdar, Nisse, AllTimeHigh, xituno, jackflash + hundratals fler.</p> <p>Även Jaktvårdskonsulent Gunnar Glöersen som mycket initierat och helt korrekt väckte misstanken om att allt inte stod rätt till. Han gjorde detta på sin blogg och gav i del upphov till grävandet på Flashback men har ingen direkt koppling till forumet. Skälet att han inte är en av de direkt nominerade är att de obestridliga bevisen först publicerades senare genom Flashback.</p>
PUBLICERAT/PUBLICERADE DATUM:
<p>Detta är ett realtidsgräv (utfört med den metod som till exempel SvD.se Guldspadebelönades med i webbkategorin för några år sedan) som är en process snarare än en enskild publicering, som till exempel en tidningsartikel.</p> <p>Vi har valt att nominera de centrala publiceringsdatumen mellan den 2-12 september 2011 (då Naturvårdsverket framtas Hellesö priset). Arbetet har sedan dess fortsatt.</p> <p>Den 2 september 2011 publicerar Flashback-grävaren "mickepickepö" den första originalbilden som Hellesö manipulerat.</p> <p>Den 3 september 2011 hade Flashback-grävare avslöjat nio montage och Terje Hellesö erkänner manipulering.</p> <p>Den 8 september startas bloggen för att presentera/paketera det avslöjande där publiken kunnat följa med i researchen enligt principen "öppen redaktion".</p> <p>Den 12 september hade Flashback-grävare avslöjat minst 23 bilder, Terje Hellesö framtas priset som Årets naturfotograf av Naturvårdsverket.</p>

VAR PUBLICERADES JOBBET?

Den 8 september de redan aktiva Flashback-grävorna den blogg där avslöjandena samlades och publicerades: www.terjadefoton.wordpress.se

Innan dess hade redan publiken kunnat följa med i det öppna researcharbetet som fanns tillgängligt på forumet Flashback i denna tråd:

<https://www.flashback.org/t1641161>. Tråden inkluderade sammanfattningar av utvecklingen och tillät därmed läsaren att få en god överblick över det pågående grävarbetet. Detta inlägg är den första bekräftade "terjningen": <https://www.flashback.org/sp3262270>

BESKRIV RESULTATET AV GRÄVET KORTFATTAT! (GÄRNA I FORM AV RUBRIK OCH INGRESS (MAX 7 RADER))

När inga kameror kunde fånga de mårdhundar och lodjur som prisbelönt naturfotograf Terje Hellesö gjort sig känd för att avbilda började en jaktvårdskonsulent ana oråd. Hans initierade tvivel följdes upp av grävare på nätforumet Flashback och idogt arbete gav resultat. Trots nekande tvingade en strid ström av avslöjade manipulationer Hellesö att erkänna. Han fråntogs Naturvårdsverkets pris som Årets naturfotograf och skattefinansierade viltprojekt avbröts medan bilder för hundratusentals kronor kasserades. Nyheten spred sig snabbt bland traditionella medier. "Terjegate" mynnade precis som Wallraffs arbete ut i ett nytt ord, att "terja" eller bildmanipulera, och blev startskott för en grävgrupp som snart skulle ta sikte på själveste kungahuset.

PÅ VILKET SÄTT ANSER DU/NI ATT GRÄVET UPPFYLLER KRITERIERNA FÖR GULDSPADEN? (MAX 7 RADER)

Genom enträget och effektivt arbete har Flashback-grävorna avslöjat ett utbrett fusk, ett fusk som har lett till slöseri med skattemedel, orättvisa utnämningar, ekonomisk förlust för kollegor och kanske även kursdeltagare. Det finns många offer för fotofusk och avslöjandet har tveklöst tjänat allmänheten. Grävet är också av principiell betydelse. Flashback-grävorna har visat hur effektivt crowdsourcing kan vara och visat prov på transparens, något de flesta bara talar om. Avslöjandet har sammanfattats överskådligt i tråden men sedan fått en egen blogg, en än mer användarvänlig redaktionell front. Flashback-grävorna har visat prov på ett föredömligt realtidsgräv med en enkelt överblickbar presentation, publicerad på en blogg med tydliga pressetiska regler.

HUR FICK DU/NI URSPRUNGSIDÉN TILL PROJEKTET?

Eftersom det inte är vi (Yasmine och Carl) som ligger bakom något av grävandet så låter vi en av Flashback-grävorna tillika redaktör för bloggen själv besvara några frågor:

"Den väletablerade naturfotografen Terje Hellesö hade under perioden dec 2010 t o m augusti 2011 gjort sig ett namn som lodjursfotograf. Hellesös egna uppgifter om sina frekventa lodjursmöten ifrågasattes först av jaktvårdskonsulenten Tomas Granberg. Därefter kontaktade en journalist jaktvårdskonsulenten Gunnar Glöersen. När Glöersen den 26 aug öppet på sin blogg (<http://www.jagareforbundet.se/blogg/index.php/2011/08/drombilden/>) ifrågasatte dessa påstådda lodjursmöten likväl som uppgiften om en sedd mårdhund, så vidhöll Hellesö sina alla djurmöten. Den 29 aug startade en Flashback-användare ett ämne i Flashback Forums fotosektion. Flashback-användarna fick snabbt idén om att granska äktheten i de aktuella bilderna."

VILKA ARBETSMETODER TILLÄMPADE DU/NI?

Flashback-grävorna:

"Diskussionen

Det började som en diskussion på Flashback Forum. Ungefär hälften av diskussionsdeltagarna var amatörer som menade att bilderna var photoshoppade, fixade och inklippta, andra hälften var folk som utgav sig för att "kunna" fotografi och/eller utgav sig för att vara fotografer och som ihärdigt försvarade Terjes bilder.

Bildbevisen

När inga ord längre räckte till för att övertyga om att bilderna var fejkade, gav sig användaren 'mickepickepö' ut på nätet och lyckades efter ihärdigt googlande den 2 september hitta det första beviset på hur Terje i sitt eget foto klistrat in en mårdhund fotograferad av den tyska naturfotografen Stefan Meyers.

Efter det gav sig ett flertal Flashback-grävare ut på nätet i en crowdsourcad jakt på alla de lodjursbilder som bland annat förärat Terje Hellesö den mycket prestigefyllda utmärkelsen Årets naturfotograf 2010. Jaktlyckan visade sig vara god. En efter en droppade originalbilderna till Terjes fuskbilder in i tråden från olika sajter på

nätet.

Verifieringen

För att verifiera att ursprungsbilderna verkligen var desamma som Terje använt sig av i sina fuskbilder, gjordes avancerade animationer och fotomontage som ställde det utom allt rimligt tvivel att så verkligen var fallet. Kriterierna var mycket hårda inne i FB-tråden och endast exakt överensstämmelse godtogs som bevis.

Blogg, Twitter och e-post

Flashback-grävorna skapade en blogg, ett twitterkonto samt ett e-postkonto. Bloggredaktionen har arbetat med att A) presentera Flashback-grävornas resultat på bloggen och på Twitter B) debattera och sprida resultatet i olika sammanhang till exempel via pressmeddelanden, debattartiklar, repliker och annan korrespondens till exempel med upphovspersoner och licensägare.”

VILKA TYPER AV KÄLLOR ANVÄNDE DU/NI?

Flashback-grävorna: ”Flashback-grävornas källor är olika bildbyråer och bildsidor på internet, medlemmarnas gedigna kunskap om fotografering och bildredigering samt de montage och animeringar som otvetydigt har verifierat avslöjandena.”

STÖTTE DU/NI PÅ NÅGRA PROBLEM? VILKA?

Flashback-grävorna: ”Redaktörerna för bloggen www.terjadefoton.wordpress.com har blivit hotade med repressalier av olika slag som uppspärning och fysisk tillrättavisning.”

HUR LÅNG TID TOG PROJEKTET?

Flashback-grävorna: ”Två veckor i den första grävfasen. Totalt cirka två månader med alla nya grävavslöjanden och publiceringar. (fortgår).”

VILKA REAKTIONER HAR NI FÅTT FRÅN MYNDIGHETER OCH KOLLEGOR?

Flashback-grävorna: ”Naturvårdsverket reagerade på vårt avslöjande genom att frånta Hellesö titeln som Årets Naturfotograf 2010. Söderhamns kommun har kasserat bilder för 740 000 kr. Länsstyrelsen i Jönköpings län plockade ner viltkamerorna och avbröt mårhundprojektet. Kollegorna på SR visade sin uppskattning genom att tilldela oss Årets Medieorm 2011. Andra kollegor tycker att vårt arbete har varit skickligt och bra genomfört men har av olika anledningar problem med att kalla det journalistik.

Det kan bero på att de helt valt att bortse från den journalistiska bloggen www.terjadefoton.wordpress.com som ingår i nomineringen, och valt att kritisera Flashback som helhet och inte det specifika grävjobbet. Vissa journalister har varit mycket positiva och pratat om grävet i termer av 'Guldspaden'.”

HAR PROJEKTET ANMÄLTS TILL PO, GRANSKNINGSNÄMNDEN ELLER ANNAN INSTANS?

Nej.

ANGE WEBBLÄNK TILL ARTIKLARNÄ/INSLAGEN/BOKPRESENTATION

Första avslöjade bildfusket:

<https://www.flashback.org/sp32622270>

Publicering den 12 september: ”Avslöjad av Flashback: Terje Hellesö fråntagen titeln Årets naturfotograf 2010.”

<http://terjadefoton.wordpress.com/2011/09/12/terje-helleso-frantagen-titeln-arets-naturfotograf-2010-och-flashbacks-manga-bildavlojanden/>

Sammanfattning av metod och resultat: <http://terjadefoton.wordpress.com/sammanfattning/analysmodeller-for-gravet/>

Flashback-tråden där huvudsakligt researcharbete utförts och där avslöjanden funnits tillgängliga innan bloggen uppstod: <https://www.flashback.org/t1641161>

Om anmälan består av fler än tre delar skall innehållsförteckning över artiklarna/inslagen bifogas anmälan.

OM FLER ÄN TRE DELAR: ANGE VILKA TRE ARTIKLAR/INSLAG SOM BÄST BESKRIVER/GER EN BILD AV GRÄVET, SÅ SOM DE STÅR I INNEHÅLLSFÖRTECKNINGEN. INGEN MOTIVERING BEHÖVS.

”Avslöjad av Flashback: Terje Hellesö fråntagen titeln Årets naturfotograf 2010.”

Artikeln/blogginlägget med ovanstående rubrik är tydligast. Det visar metod, genomslag och påföljder. Den andra bilagen är det första avslöjandet av mickepickepö med tillhörande bild för att förtydliga metoden.

BIDRAGET HAR ANMÄLTTS AV:	TELEFON/E-POST TILL ANMÄLAREN:
Yasmine El Rafie och Carl Fridh Kleberg	yasmineelrafie@gmail.com / fridhkleberg@gmail.com
TELEFON/E-POST TILL NOMINERADE JOURNALISTER:	
terjadefoton@gmail.com / Lodjuren.flashback@gmail.com	
Jan Böhme: jan.bohme@bredband.ne Mobil: 0707-59 77 10	

Regler:

- Detta formulär **SKALL** användas för anmälan av bidrag till Guldspaden. Ifyllt skall detta formulär **max vara fyra sidor**. Länkar till inslag/bilder får räknas bort. Inget av det förfyllda får tas bort, teckenstorleken skall minst vara 10 pt.
- **10 exemplar** av arbetet skall skickas in tillsammans med 10 utskrifter av detta formulär + ev innehållsförteckning. Om grävet består av flera artiklar/inslag skall samtliga artiklar/inslag skickas in i 10 exemplar. Detta skickas till:

Grävande Journalister c/o JMK Box 27861 115 93 Stockholm	Leveransadress för bud: Karlavägen 104, 4 tr
--	---

- Detta **formulär skickas in ifyllt via e-post** till kansli@fgj.se senast sista dagen för inlämning. "Guldspadebidrag" skrivs i ämnesraden. Formuläret skickas som bilaga märkt enligt modellen [KLASS]_[Identifikationsord] (t.ex. "RIKSTV_Quick" om SVT-reportagen om Tomas Quick hade nominerats)
- Observera att det finns **två inlämningstillfällen per år**.
Bidrag publicerade 1 jan-30 juni skall vara FGJ tillhanda senast 10 september.
Bidrag publicerade 1 juli -31 dec skall vara FGJ tillhanda senast 10 januari.
Om ovanstående datum infaller på helg är sista anmälningsdag nästföljande vardag.
- Anmälan skall vara **komplett** på sista inlämningsdagen, dvs 10 exemplar av arbetet + 10 ifyllda formulär skickat/budat till kansliet och ett mejl till kansli@fgj.se. Icke kompletta anmälningar, eller anmälan som på annat sätt inte uppfyller reglerna diskvalificeras utan att anmälaren meddelas.
- Har du frågor om processen? Mejla eller ring till kansliet:
E-post: kansli@fgj.se
Telefon: 08-665 40 10
- Juryn granskar alla insända artiklar/reportage och gör sedan ett urval. Dessa slutnomineringar offentliggörs på Grävande Journalisters hemsida i februari/mars varje år. Juryn beslutar själva hur många bidrag i varje klass som skall slutnomineras.